

Kūrybinės užduotys

Gyvenimo prasmė – žmogaus savikūra

1. Užduotis. Savęs vertinimo užduotis

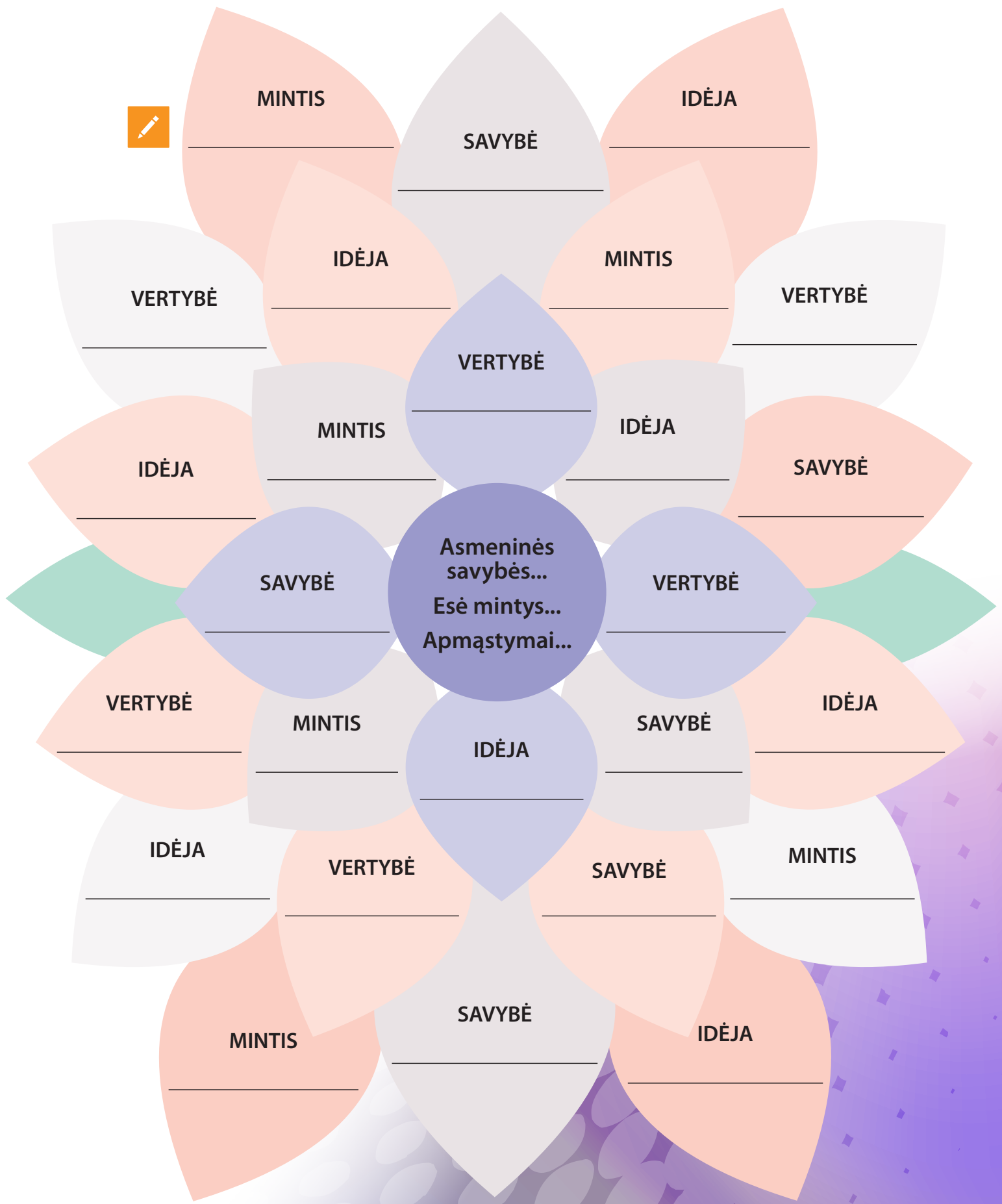
Asmeninės savybės, kurias siekiu tobulinti (privalumai ir trūkumai, charakteris, santykiai su draugais, mokytojais...) Apsikeiskite sąrašais su suolo draugu. Galite papildyti ar pakoreguoti vienas kito sąrašą.

„Lotoso žiedo“ diagrama. Žiedlapiuose parašyk visas kilusias mintis. Jas rašyk tol, kol užpildysi visus žiedlapius, kol baigsis idėjos arba skirtas laikas (5–10 min.). Asmeninės savybės, mintys, nuomonės nėra kritikuojamos.

Išrink 5–7 geriausias mintis (savybes). Vadovaukis šiais kriterijais: naujumas, prasmingumas, originalumas. Realumo kriterijus kūrybingai mąstant nėra toks svarbus.

Atrask įvairių galimybių – ne vien tai, kas yra, bet ir tai, kas galėtų ar turėtų būti.

2. Užduotis. Esė

„Kodėl aš pats esu didžiausia paslaptis visatos slėpinių?“ (V. Mačernis)

Esė rašymo strategijos

1 strategija. Laisvos formos esė

Pradedama nuo rūpimos idėjos ir mintis natūraliai plėtojama be iš anksto parengto plano. Jei mintis rutuliojama įdomiai, net pačiam autoriui gerai nežinant, kuria linkme, gali išeiti gana originali, netikėta esė. Tai būdinga asmeninio pobūdžio esė, kurią mėgsta kūrybingi žmonės.

Laisva forma gali padėti ir tada, kai stinga minčių rašant pagal planą, nors tokios esė tikslas – parašyti labai aiškios struktūros ir logikos kūrinį. Mintys rašomos juodraščiuose (1, 2, 3) jų nesvarstant. Rekomenduojama tęsti tol, kol iš juodraščio paaiškės pagrindinė mintis ir jos plėtojimo kryptis. Paskutinis variantas redaguojamas. Rašymas laisva forma padeda aptikti pagrindines tezes, jis naudingas, kai nedera mintys, jaučiama įtampa, apima vidinis emocinis maištas, pasimetimas.

2 strategija. Suplanuota esė

Pirmiausia apgalvojamas arba parašomas aiškios struktūros planas: įvadas, pagrindinės tezės, išvados arba apibendrinimas.

Įvadas. Keliamas klausimas, hipotezė arba pagrindinė mintis, apibrėžiamas kontekstas, autoritetai (kuo remiamasi), pateikiamos prielaidos, formuluojama intriga. Esė intriga labai svarbu. Mokslinės esė intriga yra probleminis klausimas.

Dėstymas

- Laikomasi plano, plėtojamos ir argumentuotai pagrindžiamos pagrindinės tezės, nuosekliai siejamos pastraipos.
- Tikrinama, ar visi argumentai tinkami, kad nuosekliai būtų einama prie išvadų ir apibendrinimo.
- Kiekviena nauja mintis gali būti plėtojama vienoje (apie 100 žodžių) arba keliuose pastraipose. Minčių seka gali būti priežastinė, išvestinė, lyginamoji arba tiesiog teminė, pvz., apie tą patį objektą pirmoje pastraipoje (keliuose pastraipose) kalbant istoriškai, antroje – estetiškai, trečioje – etiškai; pirmoje – egzistenciškai, antroje – socialiai, trečioje – kultūriškai; pirmoje – lokaliai, antroje – globaliai, trečioje – asmeniškai.
- Jei norima įvertinti kelių skirtingų plotmių argumentus, sumuojami argumentai „už“ ir „prieš“, kol prieinama prie išvadų.

- Kiekviena mintis perteikiama aiškiai, nemanant, kad skaitytojas pats viską supras arba viską žino.
- Suderinami esminiai teiginiai, mintys ir jų išdėstymas, patikrinama, ar aišku, kuri mintis svarbiausia, ar jos neužgožė antraeilė mintis ir ne tokios reikšmingos pastraipos.
- Patikrinama apimtis. Esė gali būti visai trumpa (300 žodžių) arba vidutinės apimties (apie 2000 žodžių, t. y. 20 pastraipų, o kartais ir ilgesnė). Nereikalingų sakinių rekomenduojama atsisakyti.
- Patikrinama, ar sklandžiai siejama informacija, vartojami pavyzdžiai, argumentai, citatos.

Pabaiga

- Apibendrinami argumentai.
- Pabrėžiamos esminės tezės, išvados.
- Patikrinama, ar pabaiga susijusi su pradžia.
- Galima baigti netikėta įžvalga.

Nedera esė pabaigti pernelyg anksti, neišplėtojus minties arba nesusijusia mintimi.

3 strategija. Iš dalies suplanuota esė

Tai tarpinis laisvos formos esė ir suplanuotos esė variantas.

- Parengiamas planas ne su tezėmis, o su nuorodomis, citatomis.

Dirbti galima tokiais būdais:

1. Pirmiausia rašoma pagrindinė dalis, o tada pradžia ir pabaiga.
 2. Rašoma nuo pradžių iki galo.
 3. Pradedama nuo dalykų, kurie aiškiausi, jais remiantis plėtojama mintis. Tada sutvarkoma esė struktūra.
- Nors planas parengtas, rašoma laisvai. Tada patikrinama ir papildoma citatomis pagal planą. Dalys siejamos taip, kad būtų einama link išvadų.

Ką daryti, jei rašant pristingama minčių?

Rekomenduojama rašyti viską, kas ateina į galvą. Rašoma tol, kol prieinama kočia nors įdomi mintis, kuri sykiu tampa išėjimu iš keblios padėties. Tada viskas peržiūrima ir palyginama.

3. Užduotis. Apmąstyk ir pasidalink savo mintimis

Kančia – tai gyvenimo pamoka?

A large, empty white rectangular area with a light blue border, intended for the user to write their thoughts and reflections on the question.

Sukurk dialogą

